

اهمیت تماس پوستی مادر و نوزاد بلافاصله پس از زایمان

6 اردیبهشت 1404

متخصص نوزادان و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان، گفت: مراقبت‌های اولیه در ساعات و روزهای نخست پس از تولد، تأثیری عمیق و ماندگار بر سلامت جسمی و روانی نوزاد دارد و می‌تواند از بروز بسیاری از عوارض جبران‌ناپذیر پیشگیری کند.

دکتر فاطمه اقبالیان به مناسبت هفته سلامت، با تأکید بر اهمیت مراقبت‌های اولیه در ساعات نخست تولد نوزاد، گفت: تماس پوستی مادر و نوزاد بلافاصله پس از زایمان نه تنها باعث تنظیم دمای بدن و عملکرد حیاتی نوزاد می‌شود، بلکه با تقویت پیوند عاطفی، به شکل‌گیری رابطه‌ای امن و حمایتگر میان مادر و نوزاد کمک می‌کند.

وی، تغذیه با شیر مادر در ساعت نخست تولد را از جمله مهم‌ترین عوامل پیشگیری از بیماری‌ها دانست و گفت: شیر مادر حاوی ترکیبات ایمنی‌بخش و مغذی است که ضمن بهبود جریان شیر، سیستم ایمنی نوزاد را به‌طور چشمگیری تقویت می‌کند.

این متخصص نوزادان خاطرنشان کرد: مراقبت مناسب از بند ناف تمیز و خشک نگه داشتن آن، رعایت بهداشت ناحیه تناسلی، غربالگری‌های اولیه و واکسیناسیون در بیمارستان، از جمله اقداماتی است که می‌تواند از عفونت‌ها، اختلالات مادرزادی و بیماری‌هایی مانند هپاتیت B جلوگیری کند.

اقبالیان با اشاره به تطبیق فیزیولوژیک نوزاد با دنیای بیرون، افزود: نوزاد در روزهای نخست زندگی باید با دمای محیط، نور و صدا سازگار شود. در این مسیر، تنظیم دمای اتاق، حمام اصولی و پایش وزن و قد نوزاد در ویزیت‌های اولیه نقش بسزایی دارد.

وی در ادامه نسبت به برخی علائم خطر در روزهای ابتدایی زندگی نوزاد هشدار داد و گفت: تنفس سریع (بیش از ۶۰ بار در دقیقه)، خواب‌آلودگی غیرعادی، بی‌اشتهایی، استفراغ سبزرنگ، تب بالای ۳۷.۵ یا افت دمای بدن، ترشحات چرکی و حتی زردی شدید، می‌توانند نشانه‌هایی از بروز مشکل جدی در نوزاد باشند و نیازمند پیگیری فوری پزشکی هستند.

به گفته این عضو هیات علمی دانشگاه، مراقبت‌های خانگی نیز در حفظ سلامت نوزاد نقش حیاتی دارند.

اقبالیان توضیح داد: تغذیه منظم با شیر مادر، شستن دست‌ها قبل از تماس با نوزاد، مراقبت از ناف، تعویض منظم پوشک و استفاده از پماد محافظ از جمله اقدامات ساده‌ای هستند که می‌توانند از بروز زردی، عفونت و مشکلات گوارشی جلوگیری کنند.

بنابر اعلام وزارت بهداشت، وی با اشاره به مزایای تغذیه با شیر مادر اظهار داشت: شیر مادر نه تنها نیازهای کامل تغذیه‌ای نوزاد را تا ۶ ماهگی تأمین می‌کند، بلکه به رشد مغزی، تقویت سیستم ایمنی و کاهش خطر ابتلا به بیماری‌های مزمن نیز کمک می‌کند. توصیه ما ادامه تغذیه با شیر مادر تا پایان دو سالگی، در کنار غذای کمکی است.

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان در پایان تأکید کرد: پایش دقیق وضعیت نوزاد در روزهای نخست، آموزش والدین و مداخلات به‌موقع پزشکی می‌تواند آینده‌ای سالم و ایمن برای نوزادان رقم زند.